

Dnia 4 marca 2020 roku w Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog” odbyło się posiedzenie plenarne Rady Dialogu Społecznego pod przewodnictwem Prezydenta Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej Pana Andrzeja Malinowskiego. Podczas posiedzenia odbyła się debata pt. „Spowolnienie gospodarcze – wyzwania i zagrożenia”.

W spotkaniu uczestniczyli członkowie Rady Dialogu Społecznego oraz zaproszeni goście. Stronę rządową reprezentowali: Pani Marlena Małąg – Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Pan Stanisław Szwed – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Pan Leszek Skiba – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów oraz przedstawiciele Ministerstwa Rozwoju – Pani Olga Semeniuk, Podsekretarz Stanu, Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej – Pan Grzegorz Puda, Sekretarz Stanu oraz Ministerstwa Klimatu – Pan Adam Guibourge-Czetwertyński, Podsekretarz Stanu. W posiedzeniu wzięli także udział Pan Wiesław Łyszczek – Główny Inspektor Pracy oraz Pan Adam Abramowicz -Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców.

W posiedzeniu plenarnym udziału nie wzięli członkowie Rady z ramienia NSZZ „Solidarność” i ZPP.

Pan Andrzej Malinowski, Przewodniczący Rady Dialogu Społecznego zapowiedział we wstępie, że celem debaty plenarnej będzie wypracowanie rekomendacji na temat rozwiązań, które tworzyłyby przyjazne uwarunkowania prowadzenia działalności gospodarczej w czasie spowolnienia gospodarczego.

Wprowadzenie do debaty wygłosił Pan Andrzej Radzikowski, Wiceprzewodniczący Rady Dialogu Społecznego, Przewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych. Podkreślił, że rolą RDS jest zapobieganie konfliktom i problemom oraz działanie na rzecz poprawy życia społecznego i gospodarczego. Dodał, że organizacje członkowskie sygnalizują konieczność przeciwdziałania pojawiającym się zagrożeniom, które dotyczą zarówno rynku pracy, obciążeń fiskalnych, niestabilności prawa, pomijania RDS w konsultacjach społecznych, jak i spowolnienia wzrostu produkcji oraz sprzedaży detalicznej. Dyskusja nad rozwiązaniami tych problemów powinna być prowadzona w zespołach problemowych Rady. Przewodniczący zaznaczył, że zbliżające się spowolnienie gospodarcze dotyka zarówno pracodawców, jak i pracowników i należy podjąć działania przeciwdziałające negatywnym skutkom osłabienia dynamiki rozwoju gospodarczego.

Następnie Pan Sławomir Dudek, Główny Ekonomista Pracodawców RP oraz Pan Marek Rozkrut, Główny Ekonomista EY przedstawili prezentację obrazującą sytuację społeczno-

gospodarczą oraz źródła wzrostu gospodarczego w Polsce. Pan Sławomir Dudek w swoim wystąpieniu wskazywał, że spowolnienie gospodarcze może okazać się o wiele bardziej dotkliwe niż wynika to z rządowych prognoz. Negatywne skutki mogą dotyczyć przede wszystkim wymiaru społecznego, w tym wzrostu bezrobocia. By temu przeciwdziałać konieczne jest pilne zaktualizowanie rządowych prognoz makroekonomicznych i finansowych. Pozwoli to ocenić rzeczywisty stan finansów państwa. Z kolei Pan Marek Rozkrut stwierdził, że konsumpcja nie jest już głównym motorem wzrostu polskiej gospodarki. Natomiast następuje systematyczny wzrost znaczenia popytu zagranicznego na wartość dodaną wytwarzaną w Polsce. W latach 2009-2019 wzrost eksportu wartości dodanej odpowiadał za prawie 2/3 wzrostu PKB w Polsce. Mając na uwadze niekorzystne tendencje demograficzne, tempo wzrostu gospodarczego w Polsce będzie w znacznym stopniu zależeć od naszej zdolności do dalszego zwiększania eksportu wartości dodanej. Dlatego dla polskiej gospodarki kluczowy jest rozwój polityki migracyjnej oraz wzrost aktywności zawodowej, w tym wydłużenie aktywności na rynku pracy.

W dalszej części posiedzenia odbyła się debata plenarna z udziałem strony rządowej, partnerów społecznych oraz zaproszonych gości. Debata obejmowała trzy obszary tematyczne: rynek pracy, obciążenia fiskalne i koszty działalności gospodarczej oraz stabilność prawa i regulacji gospodarczych.

Podczas dyskusji pojawiły się następujące głosy:

Pani Olga Semeniuk, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju przedstawiła stanowisko dotyczące sytuacji gospodarczej kraju. Stwierdziła, że tempo wzrostu gospodarczego Polski jest jednym z najszybszych w regionie. Stopa bezrobocia na koniec 2019 roku wynosiła 5,5%, a szacunki wskazują, że na koniec 2020 roku będzie ona wynosić 5,1%. Wskazała, że według dostępnych danych Polska jest liderem w Europie Środkowo-Wschodniej w przyciąganiu inwestycji. W 2019 roku wzrost inwestycji wyniósł 15%. Mówiąc o wyzwaniach wskazała na problemy dotyczące poprawy procesu produktywności, automatyzacji, cyfryzacji oraz kwestie mobilizacji kapitału prywatnego. Stwierdziła jednak, że od 2004 roku wydajność Polskiej gospodarki wzrosła o 50%. Następnie zaprezentowała projekt Ministerstwa Rozwoju kierowany do sektora małych i średnich przedsiębiorstw – Mały ZUS plus. Dodała, że w ramach prowadzonych działań zmierzających do rozwoju rzemiosła w Polsce Ministerstwo Rozwoju powołuje Polski Inkubator Rzemiosła.

Pan Jacek Męcina, Konfederacja Lewiatan odniósł się krytycznie do sytuacji na polskim rynku pracy. Zaapelował o wzmocnienie działań, które prowadzone są w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego oraz zwiększenie nakładów przeznaczanych na kształcenie ustawiczne. Ponadto wskazywał na problem niskiego wskaźnika aktywności zawodowej i niewykorzystany potencjał polskich pracowników. Dodał, że konieczne jest zachęcanie pracowników do jej wydłużania oraz uregulowanie polityki migracyjnej, która wesprze polski rynek pracy. Natomiast Rada Dialogu Społecznego powinna rozpocząć debatę nad korektą mechanizmu wzrostu minimalnego wynagrodzenia oraz funkcjonowaniem Funduszu Pracy i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Pan Leszek Skiba, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów, zwrócił uwagę, że w świetle analiz Unii Europejskiej sytuacja polskiej gospodarki wygląda zadowolająco. Dodał, że wzrost deficytu w sytuacji głębokiego spowolnienia gospodarczego powinien być najbardziej oczekiwanym zjawiskiem, który będzie amortyzował mechanizmy zewnętrzne.

Pan Adam Abramowicz, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców, przedstawił propozycję systemowych zmian dla przedsiębiorców, które są postulatami 180 organizacji zrzeszonych w Radzie Przedsiębiorców przy Rzeczniku MŚP tzw. Dziesiątkę Rzecznika MiŚP. Wśród nich znalazła się propozycja powiązania wysokości płacy minimalnej z miejscem zamieszkania pracownika. Wspomniał również o karach dla urzędników opierających się na odpowiedzialności majątkowej. Postulował o ograniczenie metody aresztu na rzecz elektronicznego dozoru. Zaproponował także wydłużenie okresu wejścia w życie aktów prawnych dotyczących zmian gospodarczych dla przedsiębiorców.

Pan Jan Klimek ze Związku Rzemiosła Polskiego przedstawił 10 postulatów Związku Rzemiosła Polskiego: tzw. mały ZUS – bez limitu przychodowego 10 tys. zł + likwidacja 3/5; regionalizacja płacy minimalnej – 1/2 średniej pensji w powiecie; rada odwoławcza z udziałem przedstawicieli organizacji przedsiębiorców oraz urzędów; odpowiedzialność dyscyplinarna i majątkowa (system karania urzędników); kontrole przedsiębiorców ograniczone czasowo; zmiany prawa gospodarczego nakładające obowiązki dla przedsiębiorców z półrocznym wyprzedzeniem; ograniczenie praktyki nadużywania tymczasowych aresztowań (w tym aresztów wydobywczych) dla przedsiębiorców; brak obowiązków dla mikroprzedsiębiorców; usunięcie możliwości zawieszania biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego; Skrócenie postępowań gospodarczych.

Podsumowując Pani Marlena Małąg, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej potwierdziła chęć dialogu i otwartość na współpracę strony rządowej. Podkreśliła wspólne starania i dążenie do wypracowania konsensusu.

Opracował:

Wiktor Szatkowski

Biuro Rady Dialogu Społecznego